

Olli Immonen ps

Kirjallinen kysymys etnisyyteen perustuvasta positiivisesta erityiskohtelusta luopumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Positiivisella erityiskohtelulla tarkoitetaan tietyn henkilön tai ryhmän (esimerkiksi vanhukset, lapset, etniset vähemmistöt) suosimista yleisesti muuhun kantaväestöön verrattuna. Työelämässä tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että esimerkiksi maahanmuuttaja voi julkisen sektorin työnhakutilanteessa nousta pelkän etnisyytensä perusteella kantaväestöön kuuluvien työnhakijoiden edelle, vaikka hän ei olisi yhtä pätevä suorittamaan kyseistä työtehtävää kuin kantaväestöön kuuluvat työnhakijat.

Viime vuosina monet kunnat ovat ottaneet tavoitteekseen työllistää maahanmuuttajia saman prosenttiosuuden verran kuin heitä asuu kunkin kunnan alueella. Esimerkiksi Oulun kotouttamisohjelman mukaan kaupunkikonsernin työntekijöistä kahden prosentin tulisi olla maahanmuuttajia. Maahanmuuttajien nykyistä suurempi määrä henkilöstössä ei saisi kuitenkaan olla mikään itseisarvo, vaan työtehtäviin tulisi valita aina pätevin hakija riippumatta siitä, mihin etniseen ryhmään hän kuuluu. Valtionyhtiöistä esimerkiksi Yleisradio pyrkii aktiivisesti lisäämään henkilöstönsä eri kulttuuritaustan omaavia ihmisiä perustelemalla sitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tosiasiassa tämänkaltaisen ihmisten etnisen tai kulttuurisen taustan arvottaminen toista ylemmäksi työnhakutilanteessa syrjii kantaväestöä. Tämän seurauksena kansalaiset eivät olekaan enää keskenään etnisesti yhdenvertaisessa asemassa.

Toisin kuin nykyinen valtaeliitti antaa ymmärtää, maahanmuuttajien yleisesti suuri työttömyys maassamme ei suinkaan johdu heidän syrjinnästään rekrytointitilanteessa, vaan yksinkertaisesti siitä, että usein näiltä maahanmuuttajilta puuttuvat työllistymiseen vaadittavat ominaisuudet, kuten riittävä koulutus tai luku-, kirjoitus- ja kielitaito. Tämä asia puolestaan voidaan korjata vain maahanmuuttajien työllistymiseen vaadittavia ominaisuuksia parantamalla.

Positiivinen erityiskohtelu tarkoittaa ihmisten arvottamista etnisyyden tai kulttuurin perusteella ja on siten yleisten määritelmien mukaan rasismia. Samaan aikaan kun valtaeliitti yrittää ehkäistä rasismia, se syyllistyy siihen itse sallimalla ja toteuttamalla positiivista erityiskohtelua. Sopii myös kysyä, palveleeko julkinen sektori nykyisellään kansalaisiamme riittävällä ammattitaidolla, jos julkiselle sektorille ei palkata ihmisiä töihin osaamisen ja pätevyyden, vaan etnisyyden perusteella.

Yhdenvertaisuuslaki sallii yhdenvertaisuusperiaatteesta poikkeavat erityistoimet vain, jos niiden tavoitteena on syrjinnästä aiheutuvien haittojen ehkäiseminen tai lievittäminen. Maahanmuutta-

Kirjallinen kysymys KK 290/2017 vp

jien rekrytointitilanteessa suosimisen perusteena ei kuitenkaan yleensä ole syrjintä, vaan halu lisätä heidän osuuttaan kunnan tai valtionyhtiön henkilöstöstä. Näin ollen se ei ole lain sallima peruste poiketa yhdenvertaisesta kohtelusta. Myös Suomen ratifioima Kansainvälisen työjärjestön syrjintää koskeva yleissopimus kieltää "kaiken erottelun, hyljeksinnän tai suosinnan rodun, ihonvärin, sukupuolen, uskonnon, poliittisten mielipiteiden tai kansallisen tahi yhteiskunnallisen alkuperän perusteella".

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä niin kutsutun etnisyyteen perustuvan positiivisen erityiskohtelun kitkemiseksi Suomessa?

Helsingissä 27.6.2017

Olli Immonen ps